

Протокол №5/25-с

розширеного засідання Експертної ради роботодавців кафедри психології зі спеціальності С 4 «Психологія» із членами робочої групи з удосконалення освітньої програми
від 10 грудня 2025 року

Голова експертної ради – Кавецький В.Є.
Секретар експертної ради – Періг І.М.
Присутні 6 із 7 членів Експертної ради:
Кавецький В.Є., Несмашна Г.Є., Габрих Л.М., Вічко-Юрик М.М.,
Козак М.М., Грицаєнко Л. Г.
Робоча група: гарант 1-го рівня ВО, доцент Періг І.М., гарант 2-го рівня ВО, доц. Вишньовський В.В., доц. Чорна І.М., Кундельська А. (БП-41)
Запрошені: здобувачі освіти:
Янів С.(БП-31), Тимчук С. Фартух Тетяна (БП-11), Мельник В. (БПм-61), Луців В. (БПм-61).
внутрішні стейкхолдери:
ст. викладач Сівчук П.І., асист. Козак О.В.

Порядок денний:

1. Про удосконалення освітньої програми «Психологія» зі спеціальності С 4 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини».

Доповідачі: гарант освітньої програми Періг І.М., голова та члени Експертної ради, здобувачі освіти, внутрішні стейкхолдери.

1. СЛУХАЛИ:

Гаранта освітньої програми «Психологія» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності С 4 «Психологія» к.психол.н., доцента Періг І.М., яка вказала на необхідність її приведення у відповідність до вимог чинних нормативних документів та рекомендацій експертної групи (ЕГ), галузевої експертної ради (ГЕР), національного агентства з питань якості вищої освіти (НАЗЯВО), зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів.

ВИСТУПИЛИ:

Періг Ірина Мирославівна, к.психол.н., доцент, гарант освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої

освіти, зауважила на важливості роботи експертної ради з метою удосконалення освітньої програми «Психологія». Ірина Періг наголосила на структурно-логічній схемі ОП «Психологія», рекомендаціях ЕГ, ГЕР, НАЗЯВО та запропонувала учасникам засідання дати рекомендації щодо оптимізації освітнього процесу в ТНТУ.

Вишньовський Василь Володимирович, к.психол.н., доцент, завідувач кафедри психології відзначив, що розроблений план усунення недоліків, які були виявлені під час акредитації I-го (бакалаврського) рівня вищої освіти. До початку 2025/2026 навчального року були здійснені зміни, а саме: проведено аналіз освітніх програм закладів освіти регіону та врахувати вивчений досвід, оновлено фокус ОП, спеціальні компетентності, введено до навчального плану здобувачів 4 року навчання практику за темою кваліфікаційної роботи, проведено інформаційні зустрічі про програми міжнародних обмінів та академічної мобільності, описано критерії оцінювання за аудиторну та самостійну роботу студента та включено дану інформацію у силабус, проведено семінар з питань академічної доброчесності та інформаційна зустріч, розроблено план заходів відповідності ЛУ НППІ забезпечення ОК та посилення публікаційної активності НППІ, переглянуто питання кредитної уніфікації вибіркового компонент, оновлено програму АЕ.

Габрих Любов Михайлівна, заступник директора з питань комплексної реабілітації Тернопільського обласного центру комплексної реабілітації наголосила на важливості практичної складової в освітньому процесі, проєктного менеджменту, волонтерської діяльності. Любов Михайлівна зазначила звернути увагу на психологію безбар'єрності з метою розвитку внутрішньої готовності суспільства цінувати і розуміти кожного. Запропонувала включити освітню компоненту «Вступ до раннього втручання», оскільки на сучасному етапі важливо вчасно виявити, діагностувати труднощі у розвитку дитини, і, відповідно, надати відповідну психосоціальну допомогу та підтримку як маленькій дитині, так і її сім'ї. Любов Михайлівна підкреслила на суспільні виклики, пов'язані з війною і запропонувала включити в освітній процес «Військову психологію», яка дозволить фахівцям опанувати знання із проблем закономірностей психіки та поведінки людей під час військової служби, підготовки та бойових дій. Дана дисципліна охоплює психологію особистості військового, групи (армії), бойового стресу, а також профілактику ПТСР. Основною метою військової психології є не лише забезпечення морально-психологічної стійкості, реабілітація та підтримка ефективності військової діяльності, але і допомога ветеранам, їхнім сім'ям, підготовка цивільного населення до спілкування з військовослужбовцями.

Вічко-Юрик Марія Михайлівна, менеджер з підбору та пошуку персоналу відділу підбору та розвитку персоналу ПрАТ «Тернопільського молокозаводу» підняла важливе питання реінтеграції ветеранів та зауважила, що це дуже важливий виклик для компанії, оскільки на сьогоднішній день є потреба створювати робочі місця для тих, хто повернувся з війни, потрібно запропонувати спеціальні умови праці, а володіти комунікативними прийомами та навичками роботи з даною категорією працівників. У компанії «Молокія»

випускники психологічних спеціальностей можуть реалізувати себе в департаменті HR і мають розуміти, що робота з людьми, які були в зоні бойових дій, які мають тривожні, депресивні розлади, ПТСР потребує вміння допомогти в адаптації до умов праці, колективу, а також комунікувати з особами, які зазнали наслідків війни. Особливо важлива реабілітаційна психологія.

Важливо підтримувати волонтерські ініціативи студентів щодо залучення здобувачів до взаємодії з військовими, ветеранами у реабілітаційних центрах, медичних установах, ветеранських хабах, а також залучати студентів на практики в таких установах з метою отримати практичних досвід у допомозі та підтримці даної категорії людей.

Несмашна Галина Євгенівна, психолог Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу як представник розвитку психології в освіті зауважила на дисципліні «Шкільна соціально-психологічна служба». Важливим питанням на сьогоднішній день є професійне самовизначення школярів, тому профорієнтація та побудова кар'єри є важливим напрямком у підготовці психолога. Оскільки в освіті відбувається реформа НУШ, і з 2027 року вводиться профільна школа, тому важливо підкреслити важливість профорієнтаційної роботи психолога, який би володів новими методами, формами та прийомами роботи зі старшокласниками з метою допомогти визначитися у професії, провести професійну діагностику та консультацію.

Галина Євгенівна підкреслила, що в навчальному плані є важливі освітні компоненти, які спрямовані на підготовку психологів до роботи з людьми, які знаходяться в кризових станах, такі як: «Термінова психологічна допомога», «Психологія життєвих криз» та запропонувала розглянути введене в освітній процес дисципліни: «Психологія горювання і втрат».

Голова експертної ради **Кавецький Віктор Євгенович**, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти відмітив важливість удосконалення освітньої програми «Психологія». В продовження слів Галини Євгенівни, Віктор Євгенович наголосив щодо швейцарсько-українського проєкту DICTE, в рамках якого важливо здійснювати профорієнтацію для учнів 8-9 класів, тому для бакалаврів також важливі знання з профорієнтації.

Стосовно психологічної служби, то було сказано, що предметом, який охопив би різні заклади освіти, зокрема дошкільні, позашкільні, вищі, важливою освітньою компонентою є «Психологічна служба закладів освіти».

Важливим питанням є аспекти інклюзивної освіти, оскільки в сучасних умовах кількість дітей з особливими освітніми потребами невідмінно зростає, і зокрема, зростає потреба у працівниках на посаду асистента вчителя, тому предмети «Психологія інклюзивної освіти» та «Психологічний супровід людей з особливими потребами» особливо важливі.

В якості вибіркової дисципліни Кавецький В.С. запропонував «Психологія емоційного інтелекту», «Психологія іміджу та реклами», «Арт-терапевтичні техніки в роботі психолога».

Козак Марія Михайлівна, асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, практичний психолог у приватному фаховому навчальному закладі «Медичний коледж» (медичний центр «Медікіт») зауважила, що їй подобається

освітні програми «Психологія» в ТНТУ, бо знає їх зсередини, оскільки навчалася в даному університеті.

На сьогоднішній день перед фахівцями є багато нових викликів, одним із них, є проблема раннього втручання. Навіть в якості вибіркової дисципліни обирають цей напрямок студенти навіть неспсихологічних спеціальностей. Важливо психологу вчасно розпізнати «тривожні дзвіночки», внести до вивчення психодіагностики інформацію про скринінгові методики психічного розвитку дітей, підлітків та дорослих.

Козак М.М. підкреслила також важливість підготовки студентів з проблемою горювання, роботи з травмою, робота з психоемоційними станами дітей, які постраждали від війни.

Козак Оксана Вікторівна, асистент кафедри психології, психолог БФ «Карітас Тернопіль» відзначила гостру потребу сьогодення людей у первинній психологічній допомозі і підтримці. Клієнти дуже відчують непрофесійність фахівців, недостатній рівень емпатії. Тому важливо включити у практичну частину підготовки психологів тренінгу формування ідентичності людини, спрямованого на розвиток професійно-орієнтованого співчуття, емпатії, рефлексії.

Грицаєнко Аліна Григорівна, провідний фахівець з профорієнтації Тернопільської філії Тернопільського обласного центру зайнятості зазначила про належну підготовку студентів кафедри психології, оскільки проходили виробничу практику на базі центру зайнятості. Підкреслила на важливості знань з профорієнтації та психологічного супроводу фахівців в сучасних умовах життя.

Кундельська Альона, студентка групи БП-41, член проєктної групи ОП «Психологія» бакалаврського рівня, представила результати проведеного студентського обговорення і авторського опитування в форматі Google-form. Альона підкреслила пропозицію більшості студентів збільшити кількість практичних занять та взаємодій в освітньому процесі. Підкреслила цікавість студентів до військової психології, комунікації з військовими, прикладний аспект кожного предмету, наголосила на демонстрації застосування теоретичних знань на практиці. Студентка підкреслила, що проєктна група за рекомендаціями студентів, стейкхолдерів реально змінює освітньо-професійну програму та представляє зміни на засіданнях кафедри, на які запрошуються студенти. Зауважила на важливості відкритого доступу до освітньої програми здобувачів освіти та можливість її обговорення.

Янів Соломія, студентка, староста групи БП-31 висловила бажання брати участь у тренінгах, практичних заходах на психологічну тематику.

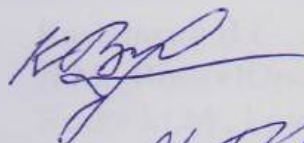
УХВАЛИЛИ:

1. Переглянути каталог обов'язкових та вибірових компонент в освітньому процесі підготовки бакалаврів та магістрів.

2. Передбачити в освітньому процесі аспекти вивчення раннього втручання, військової психології, психології інклюзивної освіти, психологія безбар'єрності, психологічна служба закладів освіти, психології емоційного інтелекту, психології іміджу та реклами, психологія горювання і втрат.

3. Збільшити практичну складову у підготовці студентів за спеціальністю С 4 «Психологія».
4. Залучати практиків до проведення лекційних та практичних занять.
5. Внести зміни до ОПП «Психологія».

Голова Експертної ради роботодавців
спеціальності С 4 «Психологія»

Віктор КАВЕЦЬКИЙ

Секретар Експертної ради роботодавців

Ірина ПЕРІГ